

u njihovom veoma skromnom učešću u nevladinim i drugim organizacijama, katastrofalno slabom odazivu na glasanje i općenito učešće u predizbornim aktivnostima, nedovoljno poznavanje raspoloživih ukupnih resursa Kladaše i aktuelnog stanja manje-više u svim oblastima,... Posebna je deficitarnost biznis ideja oko samozapošljavanja van klasične trgovine, ugostiteljstva...

Veliki hendikep i bahatost lokalne zajednice jeste nedostatak systemske organizirane podrške i fonda za poticaje samozapošljavanja obrazovanije strukture mladih Kladašćana, s jedne strane i utopijske percepcije mladih kako je netko obavezan da nudi radna mjesta po principu „švedskog stola“, s druge strane.

Stanje, problemi, nagomilane razne percepcije (nebriga za mlade, nezadovoljstvo sa radom organa za mlade, netransparentnost trošenja grantova za mlade, despotizam, korupcija, toksičnost ambijenta...) su jaki razlozi da se zahtjeva posebna sjednica Općinskog vijeća na temu: Stanje, problemi i naredni zadaci poboljšanja ambijenta za mlade (naravno,

može i drukčija formulacija). Ako sve oko eventualnog zasjedanja Kladaškog senata o mladim bude kao i dosada (nedostatak validnih analiza, elaborata, smjernica...) unaprijed možemo očekivati više nego skromne rezultate! Mogli smo primjetiti da i recentna Deklaracija EU (Sofija, 16. maja 2018.) u stavci 8. piše :... „kreacija daljnjih mogućnosti za mlade“...

Čekamo juni kad su najavljene razrade EU Deklaracije i Tematska sjednica Općinskog vijeća na temu mladih?

Već više od pet godina stidljivo se promoviraju i kukački prešućuju „svekladaški dijalozi“ na temu Koncepta „Unaprijedimo Kladašu zajedno“. Navedeni Koncept je, za sada, najkompletniji dokument koji svestranim pristupom nudi načine kako do perspektivnije vizije budućnosti!

NAPOMENA: Prilog bredniran sa logo oznakama ne znači da navedeni subjekti nužno dijele konstatacije, mišljenja, preporuke i stavove u ovom tekstu.

Velika Kladaša, 25. maj 2018. Ramo Hirkić, analitičar-publicista

Konzultovana bibliografija:

- Institucionalni okviri koji se odnose na mlade od EU, BiH, FBiH, USK...
- Prikladni publikovani prilozi u medijima kao što su: Kritički osvrt na društveno-političku situaciju u Velikoj Kladaši (portal: reprezent.ba april/2018),
- Strategija omladinske politike općine Velika Kladaša 2010-2014., oktobar 2010.,
- Strategija razvoja općine Velika Kladaša 2014-2023., januar 2014.
- Bilten za društvena kretanja br. 2/2014., Demografija Velike Kladaše, str.17/18.
- Bilten za društvena kretanja br.5/2015., Mladi u Velikoj Kladaši, str. 11/12.
- Izvještaji korespondentnih organa i institucija (Ministarstva civilnih poslova BiH,...)
- Kantonalna strategija prema mladima, 2017.
- Analiza položaja mladih i omladinskog sektora u BiH (Ministarstvo civilnih poslova BiH)
- Položaj mladih u BiH (NVO vijeće),
- Službeni glasnici Velike Kladaše, kladaški portali,...
- T1 i T2

Ramo Hirkić (Donja Vidovska, 1946), višedecenijski analitičar-publicista sa statusom free lencera. Kladaški Arizonac sa neupitnim referencama i djelima sa trajnim relevantnim tragovima u kladaškoj ekonomiji, publicistici, strateškom planiranju, građanskom aktivizmu... Pionir kladaškog novinarstva i prvi urednik printanih novina u Velikoj Kladaši 1973.

Među prvim Kladašćanima čiji radovi su citirani u fusu 1976. jednog magistrskog rada, odnosno doktorskoj disertaciji prvog doktora nauka sa ovih prostora. Autor je nekoliko veoma citiranih knjiga i preko 500 publikovanih medijskih sadržaja, npr. kolumna *Tefter*. Kladaškoj i široj javnosti poznat po javnim jasnim i preciznim stavovima o kladaškim aktuelnostima. Veliki zagovornik koncipiranja kao pravednog naprednog građanskog društva. Dokazani promotor i osvjeđeni implementator univerzalnih vrijednosti (pravednost, jednakost, solidarnost...).

Po mnogima (pre)oštar kritičar kladaške situacije i (ne)prilika. Zapažen u radu

par civilnih udruženja sa posebnim angažmanom na društvene izazove. Veoma raspoložen na poticaje korisnog građanskog aktivizma i intelektualnog stvaralaštva u funkciji doprinosa ostvarenju kladaškog autentičnog interesa.

Druge decenije ovog stoljeća u analitičko - publicističkom radu vrluda između kolumne *Tefter*, priloga za ambiciozni izdavački projekt „Kladaša na razmeđu dvaju stoljeća“/Kladusa on boundary two Centuries“, promocije Koncepta *Unaprijedimo Kladašu zajedno*. Pripadnik intelektualnih krugova Velike Kladaše koji je sa nekolicinom Kladašćana osnovao prvo civilno udruženje poslije promjene društveno - političkog sistema 1990 -tih (Klub intelektualaca, 1992).

Opširniji životopis sastavni dio publikovanih knjiga!(*)

Kritički osvrt na strateška dokumenta Velike Kladaše

Bespravna gradnja bila je normalna

Ambicija ovog priloga jeste da zainteresovane upozna sa strateškim dokumentima općine Velika Kladaša, njihovim nastankom, aktuelnim statusom, rezultatima...

Prema kolokvijalnim percepcijama strateški dokumenti se definišu na različite načine. Ovaj prilog se osvrće na one dokumente koji su donijeli nadle-

žni organi poštujući adekvatne procedure sa vremenom važenja par/nekoliko godina i-ili trajno. U konkretnom primjeru radi se o prostornom planu, strategijama, okvirnim budžetima, monografijama...

Od prethodnog jednopartijskog sistema Velika Kladaša je naslijedila 1990-tih „Prostorni plan općine Velika Kladaša 1986-2005“ i